

DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ

7. SINIF

Drift serisi

MANTIK / MUHAKEME
SÖZEL YETENEK
AKIL YÜRÜTME

Dr. YİĞİT
Mehmet ÇAKIR

VIDEO
EKLİ

SAĞ-UYGULAMA
YAYINLARI

Her testin ilk sayfasının üstünde yer alan karekodlar soruların video çözümüne ulaşılmasını sağlamaktadır. Google Play veya Appstore mağazalarından "dijitalim" test uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ve sıralamanıza ulaşabilirsiniz. Öğretmenler "dijitalim" uygulamasıyla testlerin altında yer alan mobil optikleri okutarak tüm öğrencilerinin sonucuna ulaşabilir.

YENİ MÜFREDATA UYGUN

TAM HÜCRELEME SİSTEMİ

AKILLI TAHTAYA UYUMLU

Bilgi Hazinesi

Bu bölümde ilgili kazanımın konu özeti yer almaktadır.

LGS Soruları

Bu bölüm 8. sınıf kitaplarında yer alan işlenen ünitelerle ilgili LGS'de çıkmış soruları içerir.

Uygulama

Yalnızca anlatılan konuyu içeren uygulama, o konuyu kavramanızı sağlayacaktır.

Kavrama Testi

Yalnızca anlatılan konuyu pekiştirmenizi sağlayacaktır.

Analiz Sentez Testi

Kazanımla ilgili mantık/muhakeme gerektiren sorular içerir. Bu testteki soruların zorluk düzeyi kavrama testinden daha yüksektir.

Yazılı Sınavları

Okulda uygulanacak yazılı sınavlar ile aynı konuları kapsayan bu bölüm okuldaki başarınızı artıracaktır.

Fasikül Tarama Testi/Analizi

Fasikülde yer alan tüm üniteleri içermektedir. Konuların tekrar edilip eksikliklerin görülmesini sağlayacaktır.

Ünite Değerlendirme Testi/Analizi

Her ünitenin sonunda yer alan ünite değerlendirme testleri, tüm ünitedeki kazanımları görmenizi sağlayacak ve eksikliklerinizi belirlemeniz için yol gösterecektir.

PISA TIMSS

Bu sayfalarda PISA ve TIMSS sınavlarında çıkan sorulara benzer sorular yer almaktadır.

Kazanım Değerlendirme Sınavı

Fasikülün bitirildiği tarihe kadar işlenen konulardan oluşan bir deneme sınavıdır.

6

BİLGİ HAZİNE M SAYISI

6

UYGULAMA SAYISI

147

SORUSAYISI

2

YAZILI SINAV SAYISI

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun,
bu kitabın tamamının ya da bir kısmının,
kitabı yayımlayan yayınevinin önceden
izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi
ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması,
yayımlanması ve depolanması yasaktır.

100719 – B2

ISBN: 978-605-7585-16-5

Genel Yayın Yönetmeni
Selim AKGÜL

Yazarlar
Onur YİĞİT / Muhammed ÇAKIR

Editör
Semra AKGÜL

Dizgi
Son Viraj Dizgi Birimi

Basım Yeri

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Son Viraj Yayınları olarak hedefi yüksek olan öğrencilere rehber olmak ve onların başarı seviyesini yükseltmek için yola çıktık. Değişen sınav sistemiyle birlikte ortaya çıkan yeni nesil sorularla kitaplarımızı oluşturarak sizleri bu sınavlara en iyi şekilde hazırlamayı istiyoruz.

Kitaplarımızı hazırlarken Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından yayımlanan öğretim programlarındaki kazanımları esas alıyoruz. Soruları bu kazanımlar çerçevesinde hazırlıyor, tüm kazanımlara kitaplarımızda yer veriyoruz. Bunu yaparken kazanım dışına asla çıkmıyoruz. Testleri mantık, muhakeme, analiz, sentez gerektiren sorularla oluşturuyoruz. Yeni nesil olarak adlandırılan bu tip sorularla öğrencilerimizin analitik düşünerek bilgilerini günlük hayata aktarabilmelerini amaçlıyoruz.

Bloom taksonomisine uygun olarak “tam öğrenme” modeliyle hazırladığımız özet konu anlatım, uygulama, kavrama, analiz-sentez, ünite değerlendirme testi ve analiziyle oluşturduğumuz “Drift Serisi” öğrencilerimizi bilgi düzeyinden sentez düzeyine çıkarıyor. Kolaydan zora şeklinde hazırlanan bu testler sayesinde başarı basamaklarını kolaylıkla aşacağınızı düşünüyoruz.

Ünite değerlendirme testleri şeklinde hazırladığımız “OFF-ROAD Serisi” ile son tekrarı da yaparak öğrencilerimizi hedeflerine bir adım daha yaklaştırıyoruz. Deneme sınavlarıyla da sizleri sınav seviyesinden daha üst seviyelere taşıyarak sınavlarda karşılaşacağınız hiçbir soru karşısında zorlanmadan başarılı sonuçlar elde edeceğinizi düşünüyoruz.

Son Viraj Yayınları ile çıktığınız bu yolculukta hedefinize ulaşmanızı diliyor, size bu yolda rehberlik yapmaktan onur duyuyoruz.

Selim AKGÜL

Genel Yayın Yönetmeni

İçindekiler

3. ÜNİTE

AHLAKİ DAVRANIŞLAR

Güzel Ahlaki Tutum ve Davranışlar	7
Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Salih (a.s.)	13
Bir Sure Tanıyorum: Felak Suresi ve Anlamı	13
3. Ünite Değerlendirme Testi	19
3. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	23
II. Dönem I. Yazılı	25

4. ÜNİTE

ALLAH'IN KULU VE ELÇİSİ: HZ. MUHAMMED

Allah'ın (c.c.) Kulu Hz. Muhammed (s.a.v.)	29
Allah'ın (c.c.) Elçisi Hz. Muhammed (s.a.v.)	35
Bir Sure Tanıyorum: Kâfirun Suresi ve Anlamı	35
4. Ünite Değerlendirme Testi	41
4. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	45

5. ÜNİTE

İSLAM DÜŞÜNCESİNDE YORUMLAR

Din Anlayışındaki Yorum Farklılıklarının Sebepleri	49
İslam Düşüncesinde Yorum Biçimleri	49
İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar	55
5. Ünite Değerlendirme Testi	61
5. Ünite Değerlendirme Testi Analizi	65
II. Dönem II. Yazılı	67
2. Fasikül Tarama Testi	69
2. Fasikül Tarama Testi Analizi	73
2. Deneme	75
Cevap Anahtarı	79

3. ÜNİTE

Ahlaki Davranışlar

Güzel Ahlaki Tutum ve Davranışlar

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Salih (a.s.)

Bir Sure Tanıyorum: Felak Suresi ve Anlamı

Ünite Değerlendirme Testi

Ünite Değerlendirme Testi Analizi

KAZANIMLAR

7.3.1. Güzel ahlaki tutum ve davranışları örneklerle açıklar.

7.3.2. Örnek tutum ve davranışların, birey ve toplumların ahlaki gelişimine olan katkısını değerlendirir.

7.3.3. Hz. Salih'in (a.s.) hayatını ana hatlarıyla tanır.

7.3.4. Hz. Salih'in (a.s.) hayatını ana hatlarıyla tanır.

7.3.5. Felak suresini okur, anlamını söyler.

Bilgi Hazinem

Güzel Ahlaki Tutum ve Davranışlar

- ➔ Ahlak kelime anlamı olarak mizaç, tabiat,huy anlamına gelir. Terim olarak ise ahlak, bir insanın iyi ya da kötü olarak nitelendirilmesine sebep olan davranış ve huylardır. Din ve ahlak arasında da sıkı bir ilişki vardır. İslam dininin amacı insanları iyiye ve güzele yönelterek onlara dünya ve ahiret mutluluğunu kazandırmaktır.
- ➔ Davranış, insanların dışarıya yansıyan her türlü hâl ve hareketleridir. Din insanların ahlaklı davranışlar sergilemesini ister. Bireylerin ve yaşadığımız toplumun huzuru güzel ahlaklı insanların varlığına ve çokluğuna bağlıdır. Toplumdaki ilişkilerimiz dostluk, adalet, sevgi, yardımseverlik gibi değerler üzerine kurulursa hem Allah'ın (c.c.) emirlerini yerine getirmiş hem de toplumsal huzuru sağlamış oluruz.

Güzel ahlaki tutum ve davranışların bazıları şunlardır;

- ▶ **Adalet:** Hakkı gözetmek, herkese hakkını vermek demektir. Adaletin olmadığı yerde insanlar mutsuz olur, kendilerini güvende hissedemez ve toplumda huzursuzluk baş gösterir. Toplumsal düzen bozulur. Allah (c.c.) Kur'an'da pek çok ayette adaletin önemine vurgu yapmış, Efendimiz (s.a.v.) de iş ve davranışlarında adaletten ayrılmamıştır.
- ▶ **Dostluk:** Dost sevilen ve güvenilen yakın arkadaş demektir. Dostluk muhabbet üzerine kurulur. Muhabbet insanlarla güzel geçinmenin ve iyi ilişkiler kurmanın temel şartıdır. Müminler birbirinin kardeşidir, dostudur. Bu sebeple dinimiz insanların birbirine vefalı, saygı ve sevgi dolu yaklaşmasını ister. Birbirini Allah için seven dostlar iyi ve kötü günlerde yan yana olurlar. Birbirlerinin sıkıntı ve üzüntülerini giderir, mutluluğunu paylaşırlar. Hayırlı konular üzerinde yardımlaşırlar.
- ▶ **Sabır:** Sıkıntılı ya da üzüntülü herhangi bir olaya dayanma gücüne denir. Kur'an'da insanlara sabırlı olmaları öğütlenir. Sabırlı davrananlara Allah'ın yardım edeceği ve onları ödüllendirileceği belirtilir. Sosyal hayatta pek

çok olayla karşılaşan insan sabırlı olmalıdır. Tepkilerini kontrol edebilmelidir. Çünkü Hz. Muhammed (s.a.v.) de hayatında yaşadığı pek çok olumsuz olay karşısında sabırla davranmıştır.

- ▶ **Öz denetim:** Önemli bir amaca ulaşmak için kişinin davranışlarını yönetebilmesine denir. Öz denetim iç disiplin gerektirir. İnsanın sınırlarını bilmesi, nasıl, nerede, ne zaman konuşacağını ve davranacağını bilmesi çok önemli bir erdemdir. Öz denetimi iyi olan kişiler olaylar karşısında duyarlı davranır, tepkilerinde aşırıya kaçmaz. Toplumdaki insanlar tarafından da sevilir. Ayrıca kendini denetleyebilen ve sorgulayan insan Rabb'inin kendinden istediklerini bilir, sorumluluklarının bilincindedir. Hayatını Allah'ın onun için belirlediği kuralara göre düzenler ve yaşar.
- ▶ **Dürüstlük:** Özü, sözü bir olmak, hile ve yalandan kaçınmak, erdemli davranışlar sergilemek demektir. Doğru ve dürüst olmak, insan ilişkilerinin iyi gitmesi ve toplumda güven ortamı oluşması için en önemli unsurlardandır. Ayrıca dürüst olan kimseyi insanlar sevdiği gibi Allah (c.c.) da sever. İslam'ın özü de dürüstlüktür. Dürüst insan verdiği sözü tutar, yalan söylemez. Ayrıca dürüst olmak insanı iyiliğe de götürür. İslam dininde doğru ve dürüst olmak imandan sonraki en önemli davranış olarak ifade edilir.
- ▶ **Saygı:** İnsanlara karşı duyarlı ve ölçülü davranmaya saygı denir. İnsan yaratılışı itibarıyla saygıya en layık varlıktır. Çünkü Allah (c.c.) onu yaratıklarının pek çoğundan üstün kılmış ve ona çeşitli nimetler vermiştir. Bu sebeple varlıklar arasında saygıya en fazla layık olan da insandır. İnsanlara karşı kibirli davranmamak, mütevazı olmak, haklarına riayet etmek önemlidir. Bir toplumdaki insanlar arasında saygının olması bireyleri mutlu etmekle beraber, toplumda huzur ve refahın sağlanması ve devamı için de önemlidir.

BENİM
NOTLARIM

Düşün,
eşleştir

A. Aşağıda verilen bilgileri ait oldukları kutularla eşleştiriniz.

1. Söz ve davranışlarıyla Allah'ın istediği gibi davranan özü sözü bir doğru kimse
2. Haklı olan kimseye hakkını vermek
3. Güzel huy, bir toplum içinde kişilerin uymak zorunda olduğu davranış biçimi
4. Bir amaca ulaşmak için kişinin davranışlarını yönetebilmesi
5. Sıkıntılı ya da üzüntülü herhangi bir olaya dayanma gücü

- a. Ahlak
- b. Dürüst
- c. Öz denetim
- d. Sabır
- e. Adalet

Düşün,
karar ver

B. Aşağıdaki cümlelerin başına, cümle doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1.	☐	Bir Müslüman daima doğru ve dürüst olur.
2.	☐	İnsan şakalaşmak amacıyla yalan söyleyebilir.
3.	☐	Bir Müslüman yalan söylemekten çekinir, çünkü yalan kötülüğe, kötülük ise insanı cehenneme sürükler.
4.	☐	İnsan üzüntülere dayanamadığında isyan edebilir.
5.	☐	Dostluk, vefalı olmayı gerektirir.

Düşün,
kullan

C. Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdaki kelimelerden uygun olanını yazınız.

sabredenlerle

adaletsiz

saygıya

Öz denetime

dürüstlüğe

1. İnsan akıllı ve iradeli bir varlık olduğu için layık bir varlıktır.
2. Allah beraberdir.
3. bir toplum yücelemez.
4. Söz ve davranışlarda uygun hareket etmek toplumda güven duygusunu artırır.
5. sahip olan kişi nerede nasıl davranması gerektiğini bilir.

İPUCU

- » Dürüstlük, insanın söz ve davranışlarında doğru olması ve yalandan uzak durmasıdır.
- » Söz ve davranışlarda dürüstlüğe uygun hareket etmek toplumda güven duygusunu artırır.

1. Hz. İbrahim ve oğlu tarafından yeryüzünün ilk mabedi olan Kabe inşa edilmiştir. Yıllar içinde hasar gördükçe ya tamir edilmiş veya yeniden yapılmıştır. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) otuz beş yaşlarında olduğu bir dönemde sel felaketi yaşanır. Bundan dolayı büyük hasar gören Kabe, Mekkeliler tarafından eski temeller üzerine yeniden inşa edilir. Sıra yeniden yapılan Kabe'ye Hacerü'l-Esved taşının konulmasına gelir. Oradakiler arasında anlaşmazlık yaşanır. Bunun üzerine Kureş'in ileri gelenlerinden biri "Kabe'ye ilk girecek kişiyi hakem tayin edelim." der ve herkes bu fikri kabul eder. Kapıdan ilk giren kişinin Hz. Muhammed (s.a.v.) olduğunu gören herkes çok sevinir. Çünkü Mekke'de "el-Emin" denildiğinde Hz. Muhammed (s.a.v.) akla gelirdi.

Bu parçada Hz. Muhammed'in (s.a.v.) hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Dürüstlüğü
B) Merhameti
C) Sabrı
D) İnsanlara değer vermesi

2. "Ey iman edenler! Adaleti titizlikle ayakta tutan, kendiniz, ana-baba ve akrabanız aleyhinde de olsa Allah için şahitlik eden kimseler olun. (Haklarında şahitlik ettikleriniz) zengin olsunlar, fakir olsunlar Allah onlara (sizden) daha yakındır. Hislerinize uyup adaletten sapmayın, (şahitliği) eğer, бүker (doğru şahitlik etmez), yahut şahitlik etmekten kaçınırsanız (biliniz ki) Allah yaptıklarınızdan haberdardır."

(Nisâ suresi, 135. ayet)

Verilen ayetle ilgili;

- I. Yalancı şahitlikten kaçınılması gerektiği,
II. Akriba ve yakınların ne olursa olsun kayırılması gerektiği,
III. İnsanların maddi durumlarına göre adaletin şekillenmesinin normal olduğu

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I. B) II ve III.
C) I ve II. D) Yalnız III.

3. İnsana sadakat yakışır görse de ikrah, Yardımcısıdır doğruların Hazreti Allah.

(Ziya Paşa)

Aşağıdakilerden hangisi verilen dizelerle aynı doğrultuda değildir? (İkrah: Zorlama, zorluk)

- A) "Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin ki Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah'a ve Resulüne itaat ederse muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır.
(Ahzâb suresi, 70, 71. ayetler)
- B) "...Müslüman Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez. Yardıma muhtaç olduğunda onu yalnız ve yardımsız bırakmaz. Onu hor görmez, küçük düşürmez..."
(Hadis-i Şerif - Müslim, Birr ve Sıla, 32.)
- C) "Allah'a inandım de, sonra dosdoğru ol..."
(Hadis-i Şerif - Müslim, İman, 3.)
- D) "Ey iman edenler! Allah'ın emirlerine karşı gelmekten sakının ve doğrularla beraber olun."
(Tevbe suresi, 119. ayet)

4. • Serçe ile kedinin eşit olmadıkları mâlûm. Ama, her ikisinde de ilâhî adalet bütün berraklığı ile okunmakta... "Kedilik" mahiyeti neyi gerektiriyorsa, ruh hâletinden, diş ve tırnak yapısına, vücut çevikliğine kadar hepsi adaletle verilmiş; hiçbir şey noksan bırakılmamış. Aynı şekilde, "serçelik" mahiyeti de neyi icap ettiriyorsa, ona da o kabiliyetler ve o vücut yapısı eksiksiz takdim edilmiş.
- Bir ressam çizdiği her bir tabloda her deseni yerli yerine oturtur. Renkleri, şekilleri mutlak eşitlikle değil, adaletle taksim eder. Neye ne yakışır onu onunla boyar. Kime ne münasipse ona o şekli verir. Ve ortaya harika bir eser çıkar...

Bu örnekleri cevap olarak veren öğretmene aşağıdaki sorulardan hangisi sorulmuş olabilir?

- A) Adaletli olmak niçin önemlidir?
B) İslam dinine göre eşitlik şart mıdır?
C) Adaletin olmadığı toplumlarda neler yaşanır?
D) Eşitlik ile adalet aynı şey midir?

5. Bir gün Hz. Muhammed (s.a.v.) Medine'de dolaşırken buğday dükkânının birinde, buğday yığınının elini daldırıp ve altının nemli, üstünün ise kuru olduğunu görmüştür. Sebebini sorduğunda, buğday sahibi bu durumun yağmurdan kaynaklandığını ileri sürmüştür. Bunun üzerine Hz. Peygamber "Bizi aldatan bizden değildir." buyurarak onu uyarmıştır.

(Hadis-i Şerif - Müslim, İman, 43.)

Verilen olayda Hz. Muhammed (s.a.v.)'in vurguladığı asıl husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ticaretle uğraşmanın önemi
B) İyi bir Müslüman olmanın dürüst bir insan olmaya bağlı olduğu
C) Doğru olmanın insanı huzurlu yapacağı
D) Dürüst kimselerin Allah'ın hoşnutluğunu kazanacağı
6. • "Kim doğru yolu seçerse bunu ancak kendi iyiliği için seçmiş olur, kim de doğruluktan saparsa kendi zararına sapmış olur. Hiçbir günahkâr, başkasının günah yükünü üstlenmez..."

(İsrâ suresi, 15. ayet)

- "Şüphesiz biz ona (doğru) yolu gösterdik. İster şükredici olsun ister nankör."

(İnsan suresi, 3. ayet)

Aşağıdakilerden hangisi verilen ayetlerde bahsedilen tutum ve davranışlardan değildir?

- A) Öz denetim yapabilmek
B) İnsanın özgürce davranışlar sergilemesi
C) Adaletli olmak
D) İnsanın yaptığı her şeyden sorumlu olması
7. "Rabb'in, sadece kendisine kulluk etmenizi, anne ve babanıza da iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa kendilerine 'Of!' bile deme; onları azarlama, ikisine de güzel söz söyle."

(İsrâ suresi, 23. ayet)

Verilen ayetten aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Anne babaya saygılı olmak İslam'ın bir emridir.
B) Allah'tan başka ilahlar edinmemek gerekir.
C) Yaşlılara merhametli olmak önemlidir.
D) Herkese adaletle davranmak gerekir.

İPUÇU

» Allah (c.c.) Kur'an-ı Kerim'de insanlara haksızlık yapmalarını öğütlemiş ve adalete uygun yaşamalarını emretmiştir.

» Dostluk iki insan arasında derin sevgi ve saygıyı ifade eden bir değerdir.

8. (I) Saygı ve sevgi, insanların birbirleriyle kaynaşmalarına, dost ve arkadaş olmalarına katkıda bulunur. (II) Bu temellere dayalı olarak kurulan dostluklar, aynı zamanda toplumda insanlar arasında bir köprü vazifesi görür. (III) Bu tür dostluklar uzun ömürlü olur. (IV) Kalıcı dostlukların kurulabilmesi için dostlara karşı, adaletli, sabırlı, dürüst ve yardımsever olunması gerekir.

Dostlukla ilgili numaralanmış cümlelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II. B) I ve II.
C) II, III ve IV. D) I, II, III ve IV.

9. İslam dini insanlara iyiliği emretmiş ve kötülük yapmayı yasaklamıştır. Hz. Muhammed (s.a.v.) bu konuda uygulamalarıyla insanlara örnek olmuştur. Kişi, tutum ve davranışlarında Hz. Peygamberi örnek aldığı ölçüde iyi bir Müslüman olur.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni Sümeyye Hanım öğrencilerine "Hz. Muhammed'i (s.a.v.) örnek alan bir insanın davranışları nasıl olmalıdır?" sorusunu sormuş ve öğrencilerinden örnek vermelerini istemiştir. Bazı öğrenciler şöyle cevap vermiştir:

Zeliha : İçi, dışı, özü, sözü bir olmalıdır.

Şenol : Doğru sözlü olmalı ve söylediklerini aynen uygulamalıdır.

Ahmet : Hayatında söyledikleri ile yaptıkları arasında tezat olmalıdır.

Elif : Hiçbir Müslüman'ın ayıbını kusurunu araştırmamalı ve kin gütmemelidir.

Buna göre hangi öğrencinin verdiği örnek yanlıştır?

- A) Zeliha B) Elif
C) Ahmet D) Şenol

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İlyas Öğretmen, 2 saatlik Din Kültürü ve Ahlak bilgisi dersinde “Güzel ahlaki tutum ve davranışlar” ünitesinin bir kısmını anlatmak istemektedir.

İlyas Öğretmen’in hazırladığı plana göre;

- 1. Dersin ilk 20 dakikasında; “Adalet”
- 2. Dersin ilk 20 dakikasında; “Dürüstlük”
- 1. Dersin son 20 dakikasında; “Dostluk”
- 2. Dersin son 20 dakikasında; “Sabır”

konularını anlatacaktır.

1. 7/C sınıfı aşağıdaki ayetlerden hangisini “2. dersin ilk 20 dakikasında” öğrenmiştir?

- A) “Ey iman edenler! Sabır ve namaz ile Allah’tan yardım isteyin. Çünkü Allah muhakkak sabredenlerle beraberdir.”
(Müddessir suresi, 7. ayet)
- B) “Ey iman edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyleyin ki Allah sizin işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah’a ve Resulüne itaat ederse muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır.”
(Ahzab suresi, 70 ve 71. ayetler)
- C) “Sizin dostunuz ancak Allah’tır, Resulüdür ve Allah’ın emirlerine boyun eğerek namazı kılan, zekâti veren müminlerdir.”
(Maide suresi, 55. ayet)
- D) “Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayâsızlığı, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.”
(Nahl suresi, 90. ayet)

İPUCU

- » Adaletli olmak
Allah’ın (c.c.) hoşnutluğunu ve sevgisini kazanmaya vesiledir.
- » Hz. Peygamber de güzel ahlakla Müslüman arasındaki sıkı bağı şöyle vurgulamıştır: “Müminlerin iman bakımından en mükemmeli, ahlak bakımından en güzel olanıdır.”

2. Yarın Hakk’ın divanına varılır, Ruz-u mahşer günü sual sorulur. Günahın tartarlar mizan kurulur, Orda haklı hakkın alsa gerektir.

Genç Abdal Hakk’a yakın olana,
İtikadı bütün sadık olana,
Hakikatte Hakk’a aşık olana,
Dîvanda şefaatsız olsa gerektir.

(Genç Abdal)

Yukarıda verilen şiir dersin hangi bölümünde okunmuş olabilir?

- A) 1. dersin ilk 20 dakikasında
B) 1. dersin son 20 dakikasında
C) 2. dersin ilk 20 dakikasında
D) 2. dersin son 20 dakikasında

3. Ahlak, insanlarda bulunan iyi ve kötü tüm özellikleri kapsamakla birlikte daha çok güzel davranışlar için kullanılır. Ahlakî ilkelerin hepsinin amacı insanları güzel ahlaka yöneltmektir. İnsan kötü tutum ve davranışlardan uzaklaşıp ahlakî ilkelere yaklaştığı zaman güzel davranışlar sergiler. Güzel davranışların arttığı bir toplumda ise huzur ve güven ortamı oluşur.

Yüce Allah insanların güzel davranışlara yönelmesini ve kötü davranışlardan uzaklaşmasını aşağıdaki ayetlerden hangisiyle emretmektedir?

- A) “İyilik yaparak kendini Allah’a teslim eden ve hanif (tevhidi) olan İbrahim’in dinine uyandan daha güzel din’li kimdir?...”
(Nisa suresi, 125. ayet)
- B) “Yavrum! Namazı dosdoğru kıl. İyiliği emret. Kötülükten alıkoy. Başına gelen musibetlere karşı sabırlı ol. Çünkü bunlar kesin olarak emredilmiş işlerdendir.”
(Lokman suresi, 17. ayet)
- C) “Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve sakınırsanız, onların ‘hileli düzenleri’ size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz, Allah, yapmakta olduklarını kuşatandır.”
(Al-i İmran suresi, 120. ayet)
- D) “Hayır, kim (güzel davranış ve) iyilikte bulunarak kendisini Allah’a teslim ederse, artık onun Rabbi Katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır.”
(Bakara suresi, 112. ayet)

4. Öğretmen 7/B sınıfında ders anlatmaktadır: “Hz. Peygamber, dostluğun ölçüsünü ve nasıl sürdürüleceğini bizzat yaşayarak göstermiştir. Arkadaşlarını hasta iken ziyaret etmiş, ihtiyaç hâllerinde onları yalnız bırakmamıştır. Onların sıkıntılarını paylaşmış, sevinçlerine de ortak olmuş ve onları çok sevmiştir. Ancak bu sevginin de ölçülü olması gerektiğini vurgulamıştır.”

Bunun üzerine Ali parmak kaldırıp öğretmeninden söz alarak, “Öğretmenim bu konuyla ilgili aklıma bir hadis geldi.” deyip bu durumu ifade eden bir hadis söylemiştir.

Buna göre Ali’nin söylediği hadis aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Mü’min, kendisiyle dostluk kurulabilen insandır. Kimseyle dostluk kurmayan ve kendisiyle de dostluk kurulamayan insanda hayır yoktur.
- B) Mü’min, kardeşinin aynasıdır; ve mü’min mü’minin kardeşidir, onun zarar ve ziyâna uğramasını, helâkını önler, arkasında da onu çevreleyip korur ve ihtiyaçlarını görür.
- C) Sevdiğini ölçülü sev, belki bir gün düşmanın olur. Nefret ettiğinden de ölçülü nefret et, belki bir gün dostun olur.’
- D) Kişi dostunun dini üzeredir. Öyleyse herbiriniz kiminle dostluk kuracağına dikkat etsin.

İPUCU

» Öz denetim kişinin dışarıdan bir baskı olmaksızın, davranışlarını denetleyip sınırlaması, kendini kontrol edebilmesidir.

» Hz. Peygamber, insanlar arasındaki sevgiyi artıracak davranışlara teşvik etmiş, sevgiye zarar verecek davranışlardan da sakındırmıştır.

5. Özel bir okulda ilköğretim öğretmeni yapan Melek Hanım, ne yapacağını şaşırılmış bir şekilde anlatıyor: “20 kişilik sınıfta sırasını bekleyemeyen, kurallı işlere tahammülü olmayan, istediği şeylerin hemen şimdi olmasını isteyen; yani dürtülerine karşı koyalmayan 4 tane öğrencim var. Bu öğrencilerimle önce güzellikle konuşmayı denedim, sıralarını beklemeleri gerektiğini ve bunun neden önemli olduğunu uzun uzun anlattım ama değişen hiçbir şey olmadı. Sanki beni hiç duymuyorlarmış gibi sınıfın bütün düzenini ve kuralını bozuyorlar. Bu öğrencilerime kendilerini kontrol etmelerini öğretmek için ne yapacağımı şaşırdım.”

Buna göre Melek Hanım öğrencilerine öncelikle aşağıdaki kavramlardan hangisini öğretmelidir?

- A) Adaletli olmayı
B) Sabırlı olmayı
C) Öz denetimi
D) Dürüstlüğü

Bilgi Hazinem

Güzel Ahlaki Tutum ve Davranışlar

Güzel ahlaki tutum ve davranışlardan bazıları şunlardır;

- ▶ **Sevgi:** İslam dinine göre insanlar arasında sevgi ve barış ortamı olmalıdır. Sevginin olmadığı yerde huzursuzluk olur. Birlik ve beraberlik duygusu kaybolur. Hz. Muhammed (s.a.v.) insanları daima sevmiş ve müminlere de birbirlerini sevmelerini tavsiye etmiştir. İnsanın kendisi için istediğini, başkası için de istemesinin ancak onu gerçek bir mümin yapacağını belirtmiştir. Bu sebeple insanları sevmeli, onlara adaletle hükmetmeli, özelliklerine göre ayırım yapmamalı, hataları hoşgörüle karşılamalı ve zor durumda olanlara da merhamet edilmelidir.
- ▶ **Sorumluluk:** Allah, insana akıl ve irade yanında doğruyu ve yanlışı en iyi şekilde ayırt edebilmesi için peygamberler ve ilahi kitaplar yollamıştır. Bu sebeple insan yaptığı her davranışta sorumluluk bilinciyle hareket etmelidir. İslam'a göre insan başıboş ve sorumsuz olarak bırakılmamıştır. Dünyada yaptıklarının hesabını ahirette verecektir. Ömrünü nerede ve nasıl harcadığından, Allah'ın kendisine verdiği nimetleri nerelerde ve nasıl kullandığından sorguya çekilecektir. Dolayısıyla insanın kul olarak Rabbine, bir insan olarak da diğer insanlara karşı sorumlulukları vardır.
- ▶ **Vatanseverlik:** Aynı amaç için bir araya gelmiş insanların yaşadığı kara parçasına vatan denir. Ayrıca vatan bir milleti var eden pek çok değer de içinde barındırır. Bu sebeple vatanını sevmek onun gelişmesi ve ilerlemesi için çabalamak her birey için önemli olmalıdır. Vatanseverlik sadece dilde değil davranışlarla da belli edilmelidir. Vatanseverlik, insanına ve dünyaya faydalı olmaktır. İnsan onurlu bir hayatı ancak hür bir vatanda yaşayabilir.
- ▶ **Yardımseverlik:** İnsan dünyaya geldiği andan itibaren çeşitli zamanlarda başka insanların yardımına ihtiyaç duyar ve bu sebeple de her alanda iş bölümü sayesinde hayatına devam eder. Yardımseverlik maddi ve manevi anlamda insanların ihtiyaçlarını gidermek için çaba sarf etmektir. Örneğin; bir ihtiyaç sahibine zekât ya da sadaka vermek maddi yardımlaşma ile ifade edilirken, üzüntüsü ya da sıkıntısı olan birini dinlemek ve teselli etmek de manevi yardımlaşmayla ifade edilir. İslam dini yardımlaşmaya büyük önem vermiştir. Efendimiz (s.a.v.) de müminleri bir vücudun organlarına benzeterek onlar-

dan birinin rahatsız olmasının diğer müminleri de rahatsız edeceğini belirtmiş ve insanın hayatını yardımlaşma içerisinde geçirmesini tavsiye etmiştir.

Bir Peygamber Tanıyorum: Hz. Salih (a.s)

- ▶ Bu ünite üzerinde durulan diğer bir konu Hz. Salih (a.s.)'tir. Allah (c.c.), Semûd kavmine kendi içlerinden Hz. Salih'i peygamber olarak gönderdi. Hz. Salih, peygamberliğinden önce de kavmi içerisinde çok sevilen ve güvenilen bir kişiydi. Hz. Salih, insanları Allah'a (c.c.) kulluğa davet etti. Ancak kavmi onu yalanladı. Hz. Salih, onlardan ilahlarını terk etmelerini, bir olan Allah'a (c.c.) inanmalarını istiyordu. İnanmayanlar Hz. Salih'ten bir mucize getirmesini istedi. Ondan bir deve istediler. Hz. Salih Allah'ın izniyle mucizeyi gerçekleştirdi. Deve karşılarındaydı, rahatça ortalıkta geziyordu. İnanmayanlar deveyi ve Hz. Salih'i öldürmeye karar verdi. Deve öldü ama Hz. Salih kurtuldu. Ondan, tehdit edildikleri azabı getirmesini istediler. Üç gün sonra Allah'ın azabı Semud kavmini yakaladı. Hz. Salih ve onunla beraber iman edenler bu azaptan etkilenmediler.

Bir Sure Tanıyorum: Felâk Suresi ve Anlamı

- ▶ Felak suresi Kur'an-ı Kerim'in yüz on üçüncü suresidir. Mekke'de indirilmiştir. 5 ayettir. Felak ve Nas surelerine "Muvvizeyetyn" iki koruyucu da denir. Felak suresi kötü şeylerin şerrinden Allah'a (c.c.) sığınılması emriyle başlar. Surede geçen karanlık ifadesi gecenin karanlığı ve cehalet anlamına gelir. Bu surede bunların yanı sıra büyü, sihir gibi İslam dininde yasaklanmış fiilleri yapanların ve kiskanç kişilerin şerrinden de Allah'a (c.c.) sığınılması gerektiği vurgulanır.

▶ Okunuşu

Bismillahirrahmânirrahîm.

1. Kul e'üzü birabbil felak
2. Min şerri mâ halak
3. Ve min şerri ğasıkın izâ vekab
4. Ve min şerrineffâsâti fil'ukad
5. Ve min şerri hâsadin izâ hased

▶ Anlamı

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın ismiyle.

1. De ki: "Sığınırım o sabahın Rabbine,
2. Yarattığı şeylerin şerrinden,
3. Karanlığı çöküp bastırduğunda bir gecenin şerrinden,
4. O düşümlere üfleyen üfürükçülerin şerrinden
5. ve kiskançlık gösterdiğinde bir kiskancın şerrinden!"

DÜŞÜN,
EŞLEŞTİR

A. Aşağıda verilen bilgileri ait oldukları kutularla eşleştiriniz.

1. Bir şeye ya da bir kimseye karşı gösterilen yakın ilgi

2. Aynı amaç için bir araya gelmiş insanların yaşadığı kara parçası

3. İslam dinine göre herhangi bir şeyden mükellef olmak

4. İslam toplumunun en önemli özelliklerinden biri

5. İslam dinine göre sorumlu olmanın ön şartı

a. Akıl

b. Sevgi

c. Vatan

d. Yardımlaşma

e. Sorumluluk

DÜŞÜN,
KARAR VER

B. Aşağıdaki cümlelerin başına, cümle doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1.	☐	Allah, Müslümanların aralarında sevgi ve saygının hâkim olmasını emretmiştir.
2.	☐	Sevgi ve saygı, bir toplumdaki insanlar arasında yakınlaşmayı sağlayan tek duygudur.
3.	☐	Müslüman cömert ve yardımsever olmalıdır.
4.	☐	Dayanışmanın toplumdaki birlik ve beraberlik duygusuna bir katkısı yoktur.
5.	☐	Müslümanlar iman ve sevgiyle birbirlerine bağlıdırlar.

DÜŞÜN,
TANIMLA

C. Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan yerlere aşağıdaki kelimelerden uygun olanını yazınız.

Allah

Yardımlaşmaya

Sorumluluk

vatansever

Semud kavmi

1. Akıl ve irade sahibi insan söz ve davranışlarında bilinciyle hareket etmelidir.
2. İslam büyük önem vermiştir.
3. Müslümanlar birbirlerini için severler.
4. Kişi bencil düşünmeyip ülkesi adına faydalı bir şeyler yaptığında milletini en güzel şekilde temsil etmiş olur ve bu da onu gerçek bir yapar.
5. önceleri tevhid inancına sahipken zamanla bu inançtan sapmış, putperestliğe yönelmiştir. Bunun üzerine Yüce Allah bu kavme Hz. Salih'i (a.s.) göndermiştir.

1. I. "Allah'a ibadet edin ve ona hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yanınızdaki arkadaşına, yolcuya, elinizin altındakilere iyilik edin. Şüphesiz Allah, kibirlenen ve övünen kimseleri sevmez."

(Nisâ suresi, 36. ayet)

- II. "... İyilik ve takva (Allah'a karşı gelmekten sakınma) üzere yardımlaşın. Günah ve düşmanlık üzere yardımlaşmayın. Allah'a karşı gelmekten sakının..."

(Mâide suresi, 2. ayet)

- III. "Onlar, kendi canları çekmesine rağmen yemeği yoksula, yetime ve esire yedirirler."

(İnsan suresi, 8. ayet)

- IV. "Ey iman edenler! Kazandıklarınızın iyilerinden ve rızık olarak yerden size çıkardıklarımızdan hayra harcayın. Size verilse gözünüzü yummadan alamayacağınız kötü malı, hayır diye vermeye kalkışmayın. Biliniz ki Allah zengindir, övgüye layıktır."

(Bakara suresi, 267. ayet)

Numaralanmış olarak verilen ayetlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. ayette yardım edilebilecek kimseler belirtilmiş ve yapılan yardımların kişilerde büyükmeye sebep olmaması gerektiği vurgulanmıştır.
B) II. ayette yardımlaşmanın hayırlı işler için yapılması gerektiği belirtilmiştir.
C) III. ayette insan yardımlaşma hususunda özverili olmaya çağırılır.
D) IV. ayette yardımlaşmanın hangi mallardan, ne kadar yapılması gerektiği vurgulanır.

2. Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni Muhammed Bey öğrencilerini beşerli gruplara ayırmış ve her grup üyesinin bir ayet söyleyerek ezbere Felak suresini okumasını istemiştir. Gruplar Felak suresini besmele çekerek okumaya başlamışlardır.

C grubunda ayetleri sırasıyla Ali, Fatma, Serdar, Zülal ve Sude okuyacaktır.

Buna göre "Min şerri mâ halak." ayetini aşağıdaki öğrencilerden hangisi okumalıdır?

- A) Sude
B) Fatma
C) Serdar
D) Zülal

İPUCU

» Hz. Muhammed (s.a.v.) hayvanlara, bitkilere, doğaya kı-sacası Allah'ın (c.c.) yarattığı her şeye sevgiyle bakmış ve onları korumuştur.

» Yardımlaşma vartıklı kimselerle yoksul kimseler arasındaki sevgi ve kardeşlik bağlarını güçlendirir, kıskançlığı ortadan kaldırır. Bu sayede toplumun farklı kesimleri arasında denge ve huzur sağlanmış olur.

3.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?

Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.
(Mehmet Akif Ersoy)

Yukarıda İstiklal Marşı'ndan dizeler verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi verilen dizelerde vurgulanan hususlardan biri değildir?

- A) Doğa sevgisi
B) Vatan aşkı
C) Bağımsızlığın önemi
D) Türk milletinin kahramanlığı

4.

İslam dininin emir ve yasaklarından sorumlu olan insanlara "mükellef" denir. İnsan, Allah (c.c) tarafından kendisine teklif edilen kulluk görevini kabul etmiş olduğu için mükelleftir. Bu sorumluluğun ağırlığına Kur'an-ı Kerim'de şöyle dikkat çekilmiştir: ----

Verilen parça aşağıdaki ayetlerden hangisiyle devam ettirilirse doğru olur?

- A) "O, sizin için yeryüzünü bir döşek, gökyüzünü bir bina kıldı. Gökten yağmur indirerek bununla sizin için (çeşitli) ürünlerden rızık çıkardı. Öyleyse (bütün bunları) bile bile Allah'a eşler koşmayın."
(Bakara suresi, 22. ayet)
B) "Herkes yaptığının karşılığını ödeyecektir."
(Müddessir suresi, 38. ayet)
C) "Biz emaneti, göklere, yere ve dağlara teklif ettik de onlar bunu yüklenmekten çekindiler, korktular. Onu insan yükledi..."
(Ahzab suresi, 72. ayet)
D) "...İman edenler en çok Allah'ı severler..."
(Bakara suresi, 165. ayet)